

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 33T/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124010186
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Hanzlík Šuleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124010186.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, samosudkyňou JUDr. Luciou A. B., v trestnej veci obžalovaného C. D., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom v Nitre dňa 26.06.2024, takto

rozhodol:

Obžalovaný
C. D. E. D. E. F. G. narodený XX.XX.XXXX, v D. H.,
trvale bytom I. F. XXXX/XXX, B.,
prechodne bytom J. XX, K. – L.,

sa uznáva za vinného, že:
ako otec maloletého D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky M. N. L. v O., hoci má k nemu vyživovaciu povinnosť zo Zákona o rodine a rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp.zn. 13P/233/2019 zo dňa 11.06.2020, právoplatným dňa 16.06.2020, mu výška tejto povinnosti bola určená tak, že má prispievať na výživu maloletého dieťaťa D. D. sumou 150,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, si túto zákonnú vyživovaciu povinnosť riadne a včas neplní, a tak za obdobie od 01.04.2023 až do 26.06.2024 dlhuje na výživnom k rukám matky M. N. L. sumu 2.250,- eur,

t e d a :
najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si úmyselne neplní zákonnú povinnosť vyživovať iného,

t ý m s p á c h a l :
prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá:
Podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, nezistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona a nezistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, s použitím § 38 odsek 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 odsek 1 Trestného zákona mu u r č u j e skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Nitra prejednal súd trestnú vec obžalovaného C. D. a za splnenia zákonom ustanovených podmienok vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného, pričom realizoval dokazovanie prečítaním výpovede obžalovaného z prípravného konania, výsluchom svedkyne M. N. L., ako i prečítaním na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov.

Obžalovaný C. D. sa po riadne a včas doručenom predvolaní na hlavné pojednávanie na súd nedostavil a svoju neúčasť na ňom neospravedlnil. V súlade s ustanovením § 252 odsek 2 Trestného poriadku vykonal preto súd hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti a postupom podľa § 258 odsek 4 Trestného poriadku prečítal jeho výpoveď z prípravného konania. Takto zistil, že obžalovaný pred vyšetrovateľom uviedol, že si je vedomý vyživovacej povinnosti, výživné neplatil, lebo pracuje ako živnostník a nemal vyplatené faktúry za svoju prácu. So synom nie je v kontakte 2,5 roka, pretože matka dieťaťa mu bráni v kontakte, telefónne číslo, ktorá má nedvíha.

Svedkyňa M. N. L. na hlavnom pojednávaní uviedla, že s obžalovaným má jedného syna D., ktorý má 10 rokov. S obžalovaným nežije v spoločnej domácnosti približne 5 rokov. Vyživovacia povinnosť bola obžalovanému určená rozsudkom Okresného súdu Nitra na výšku 150,- eur, do 15. dňa v mesiaci. Na začiatku sa aj snažil, výživné platil nepravidelne. H. občas niečo aj kúpil. Trvalo to len pol roka. Od apríla 2023 neplatil výživné vôbec. Celkový dlh vznikol 2250,- eur. So synom sa nekontaktuje, aj keď má na neho telefónne číslo. Syn sa s ním kontaktovať nechce a posledné dva mesiace medzi nimi neprebehol žiadny kontakt. Svedkyňa vie zabezpečiť všetko, čo syn potrebuje a netrpel núdzou. Syn navštevuje Základnú školu Škultétyho v Nitre. Od budúceho roka nastupuje do anglickej triedy (piaty ročník). Venuje sa športu – Floorbal, ktorý stojí 30,- eur mesačne a anglická trieda bude stáť 100,- mesačne. Syn netrpí žiadnym závažným ochorením. Svedkyňa nevedela uviesť, kde je obžalovaný zamestnaný, ale nemôže byť riadne zamestnaný, pretože má veľa exekúcií, bankové účty zakladal na jeho deti, lebo by mu na ne siahol exekútor. Poberá náhradné výživné v sume 150,- eur približne dva roky. Exekučné konanie ohľadne výživného prebieha u exekútora PhDr. Mgr. Jozefa Ružarovského z Trnavy. Minulý rok exekútor našiel nejaké pozemky, ktoré vlastní obžalovaný. Za syna dávala súhlas a exekútor tieto pozemky zablokoval. Od 01.04.2023 jej prostredníctvom exekútora však nebola vyplatená žiadna suma. Súd na hlavnom pojednávaní oboznámil aj ostatný obsah trestného spisu, z neho najmä prečítal na vec a na osobu obžalovaného sa vzťahujúce listinné dôkazy, tiež súd oboznámil podstatný obsah súdom vyžiadaných a pripojených spisov.

Z rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn.: 13P/233/2019 a rodného listu maloletého D. D. vyplynulo, že obžalovanému ako otcovi maloletého súd určil prispievať na jeho výživu počnúc mesiacom máj 2020 mesačne sumu 150,- eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo vzťahu k uloženej vyživovacej povinnosti dňa 16.06.2020. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 08.09.2023 vyplynulo, že maloletý D. D. bol v školskom roku 2023/2024 žiakom 4. triedy Základnej školy Škultétyho v Nitre.

Z Upovedomenia o začatí exekúcie zo dňa 30.09.2021 a 28.04.2022 a exekučného príkazu vyplynulo, že pod 363 EX 674/21 začal súdny exekútor PhDr. Mgr. Jozef Ružarovský, PhD., vykonávať exekúciu proti obžalovanému vo veci zameškaného výživného v sume 1.070,- eur a opakovanej dávky 150,- eur mesačne, pričom dňa 28.04.2022 bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve obžalovaného. Zo správy o stave exekúcie zo dňa 04.10.2023 vyplynulo, že z pohľadávky voči obžalovanému vymáhanej súdnym exekútorom nebolo v priebehu exekúcie uhradené výživné ani čiastočne. Z výpisu s účtu k 11.09.2023 vyplynulo, že na účet matky poškodeného mal. D. D. M. N. L., bola dňa 13.04.2023 zaslaná platba 150,- eur ako časť dlžnej sumy za výživné.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, Sociálnej poisťovne a Daňového úradu Trnava vyplynulo, že obžalovaný nie je posledných 12 mesiacov (k 08.09.2023) poberateľom pomoci v hmotnej núdzi ani inej dávky poskytovanej ÚPSVaR, nie je v evidencii poistencov ako SZČO ani ako zamestnanec, a že za obdobie od 01.01.2023 do 31.08.2023 nepodal daňové priznanie, ani čestné prehlásenie. Zo správy Centrálného depozitára cenných papierov SR zo dňa 26.09.2023 vyplynulo, že obžalovaný je v evidencii majiteľov účtov cenných papierov, je vlastníkom 1 ks družstevného podielníckeho listu Poľnohospodárskeho družstva Zlaté Klasy v 0,001765 % z emisie v hodnote 33,193919 eur. Zo správy Geodetického a kartografického ústavu Bratislava zo dňa 14.09.2023 vyplynulo, že obžalovaný je vlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území P. P., P., Q., okres Dunajská Streda.

Zo správy o povesti Mesta Šamorín zo dňa 19.02.2024 vyplynulo, že podľa informácii mesta je obžalovaný rozvedený má jedno plnoleté dieťa a dve maloleté deti, nedisponujú informáciou o zamestnaní obžalovaného, nie sú im známe povahové vlastnosti, v mieste bydliska nemá zlú povesť, v roku 2019 bol riešený mestskou políciou dohovorom za parkovanie bez úhrady parkovného. Zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Šamorín zo dňa 15.02.2024 vyplynulo, že na základe preverky o povesti obžalovaného bolo zistené, že obžalovaný v minulosti spáchal viac trestných činov s odkazom na výpis zo zoznamu páchatelov a 1 priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

Z odpisu registra trestov zo dňa 26.06.2024 bolo zistené, že obžalovaný má evidované 3 záznamy; odsúdenie Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/68/99 zo dňa 14.06.1999 pre trestný čin

sprenevery podľa § 248 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., odsúdenie Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/20/2015 zo dňa 25.02.2015 pre prečin sprenevery podľa § 213 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona a odsúdenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/6/2022 zo dňa 24.02.2022 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona. Z ilustrácie z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 26.06.2024 súd zistil, že obžalovaný má evidovaných 13 priestupkov; dvanásť priestupkov na úseku cestnej premávky, za ktoré mu boli uložené pokuty v rozsahu 10 až 60 eur a dva krát bol vybavený napomenutím a jeden priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, za ktorý mu bola uložená bloková pokuta vo výške 40,- eur,

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/10/2023 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 5T/10/2023 zo dňa 13.04.2023 právoplatným dňa 13.04.2023 bol obžalovaný podľa §285 písmeno f) oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratorky Nitra zo dňa 15.02.2023 pre skutok v obžalobe právne kvalifikovaný ako prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona, ktorého sa mal obžalovaný dopustiť.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/6/2022 súd zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 2T/6/2022 zo dňa 16.03.2022 právoplatným dňa 25.03.2022 bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 rok. Uznesením zo dňa 07.08.2023, právoplatným v ten istý deň, sa obžalovaný v predmetnej trestnej veci osvedčil v skúšobnej dobe s účinkom, že sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený.

Po vykonaní dokazovania súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán (§ 2 odsek 12 Trestného poriadku). Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne za preukázané, že skutok sa stal, avšak nie tak, ako bolo uvedené v skutkovej vete obžaloby, a preto nevyhnutne upravil skutkovú vetu vo vzťahu k výške dlhu na výživnom.

Objektom trestného činu zanedbania povinnej výživy je nárok na výživu, ktorý vyplýva zo Zákona o rodine. Ustanovenie o trestnosti zanedbania povinnej výživy sa vzťahuje len na povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného, ktorá vyplýva priamo zo zákona (R 7/1953). Objektívna stránka spočíva v konaní páchatel'a, ktorý najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nebanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného (odsek 1), alebo v konaní páchatel'a, ktorý sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýba plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať alebo zaopatrovať iného (odsek 2).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, pretože najmenej dva mesiace v období dvoch rokov (od 01.04.2023 do 26.06.2024) neplnil svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného (svojho syna D.), teda oprávnenej osobe neposkytol všetko, čo je obsahom vyživovacej povinnosti.

Súd konanie obžalovaného vyhodnotil z hľadiska zavinenia ako konanie úmyselné, keď obžalovaný jednoznačne a celkom vedel, že svojim konaním (neuhradzáním výživného) môže takého ohrozenie alebo porušenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. Konal tak v nepriamom úmysle (§ 15 písmeno b) Trestného zákona), čo priamo vyplynulo z výpovede obžalovaného, kedy uviedol, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti.

V tejto súvislosti považoval súd za potrebné konštatovať, že osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť, musí využiť všetky možnosti na to, aby si túto povinnosť v reálne možnej výške splnila bez ohľadu na to, či obžalovanému aktuálna životná situácia neumožňovala príjmy v takom rozsahu, z akého sa vychádzalo pri určení vyživovacej povinnosti. Okrem toho, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým deti nedosiahnu plnoletosť, alebo kým nie sú schopné samé sa živiť.

Obžalovaný sa ku spáchaniu skutku priamo a jednoznačne vyjadril, keď vo svojej výpovedi v prípravnom konaní uviedol, že si je vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči svojmu maloletému synovi.

Z výpovede svedkyne M. N. L. mal súd za preukázané, že hoci obžalovaný spočiatku výživné uhrádzal, od apríla 2023 až do konania hlavného pojednávania dňa 26.06.2024 dlžná suma na výživnom dosiahla sumu 2.250 eur.

Z výpovede samotného obžalovaného vyplynulo, že bezpečne vedel o svojej zákonnej vyživovacej povinnosti voči svojmu dieťaťu, túto si neplnil z dôvodu, že buď nepracoval, alebo zarábala iba málo.

V tejto súvislosti považoval súd za potrebné opakovane zdôrazniť, že obžalovanému vznikla povinnosť vyživovať iného, teda svojho syna D., zo zákona, a to konkrétne zo Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z.

v znení neskorších predpisov, kedy plnenie jeho vyživovacej povinnosti ako rodiča voči deťom bude trvať až do času, kým deti nebudú schopné samé sa živiť, alebo kým nedovršia plnoletosť. Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť či už v sume podľa osobitného zákona alebo v sume stanovenej súdom.

V danom prípade bolo potrebné výšku vyživovacej povinnosti určovať v nadväznosti na Rozsudok Okresného súdu, sp. zn.: 13P/233/2019, podľa ktorého bola počnúc mesiacom máj 2020 výška vyživovacej povinnosti obžalovanému stanovená na sumu 150,- eur mesačne.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obžalovaný si neplnil vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi od 01.04.2023 do 26.06.2024, pričom za celé toto obdobie (15 mesiacov) predstavuje jeho dlh na výživnom sumu 2.250,- Eur.

Skutočnosť, že obžalovaný bol bez zamestnania, prípadne nemal dostatočný príjem v čase, keď výživné neuhrádzal, nemala sama o sebe vplyv na existenciu jeho vyživovacej povinnosti a táto skutočnosť ho nemohla zbaviť trestnej zodpovednosti za tento trestný čin.

Zo všetkých týchto dôvodov súd uznal obžalovaného vinným zo spáchaného skutku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 10 odsek 2 Trestného zákona, základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky trestného činu - prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 odsek 2 Trestného zákona to znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív). V súdnej veci mal súd preukázané naplnenie materiálneho korektívu spôsobom vykonania činu, nakoľko obžalovaný, tak neplnil svoju vyživovaciu povinnosť viac ako 15 mesiacov a zároveň za celý čas páchania skutku nevykonal ani len jednu dobrovoľnú (aspoň čiastočnú) úhradu zameškaného výživného.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd bral do úvahy spôsob spáchania trestného činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce okolnosti, priťažujúce okolnosti, osobu obžalovaného ako aj možnosť jeho nápravy (§ 34 odsek 4 Trestného zákona).

Z miesta bydliska súd nič bližšie k povahovým vlastnostiam, či osobným pomerom obžalovaného nezistil a neprihliadol u neho žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Trestného zákona (poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona súd nezistil, nakoľko sa obžalovaný ku skutku v rámci výsluchu v prípravnom konaní uviedol, že si je svoje vyživovacej povinnosti vedomý, avšak skutok ako taký neofútoval) a zároveň nezistil ani žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona, preto súd ukladal trest v rámci základnej trestnej sadzby až na dva roky.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol súd nielen na pomer a mieru poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností, ale tiež aj na osobné pomery obžalovaného a na spôsob spáchania trestného činu. Súd pri ukladaní trestu sledoval zabezpečenie lepšieho dosiahnutia účelu trestu v zmysle § 34 Trestného poriadku tak v oblasti generálnej ako i individuálnej prevencie a dospel k záveru, že bude v prejednávanej veci dosiahnutý uložením trestu odňatia slobody na 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 12 mesiacov.

Takto uložený trest obžalovanému, podľa názoru súdu, zabezpečí ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní trestnej činnosti, vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov.

S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bolo rozhodnuté tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (Okresný súd Nitra), a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa oznámenia rozsudku. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Nitre. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom smeruje a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy. Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.